

RP 167/2020 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagstiftningen om energibeskattnings

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås ändringar av lagen om punktskatt på flytande bränslen, lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen samt lagen om återbäring av punktskatt på vissa energiprodukter som använts inom jordbruket.

Skatten på bränslen för uppvärmning, kraftverk och arbetsmaskiner, dvs. lätt och tung brännolja, biobränsle, flytande gas, stenkol och naturgas höjs genom en höjning av energiinnehållsskatten. Höjningen är 2,7 euro per megawattimme. Energiskatten på torv och tallolja höjs i motsvarande grad. Skattestödet för kombinerad produktion av el och värme sänks genom slopande av beräkningsregeln, som sänker beskattningen av den värmemängd som beskattas i produktionen och således skatten på bränslen som används i värmeproduktion. Sänkningen av energiinnehållsskatten på kombinerad produktion av el och värme bevaras vid 7,63 euro per megawattimme. Dessa åtgärder ökar statens årliga skatteintäkter med 105 miljoner euro.

Skatten enligt skatteklass II för elström sänks från 0,69 cent till EU:s miniminivå på 0,05 cent per kilowattimme i början av 2021. Återbäringen av energiskatt på bränslen till energiintensiva företag slopas stegvis 2021—2024 så att företagen inte längre är berättigade till återbäring för 2025. Slopandet av återbäringen genomförs så att energiskattebelastningen för de företag som belastas mest av en höjning av nettobeskattningen ökar kraftigast först i slutet av övergångsperioden. Utifrån dessa utgångspunkter genomförs slopandet av återbäringen så jämnt som möjligt. Ändringarna av skatten enligt skatteklass II för elström och återbäring av energiskatter omfattar utöver industrin dessutom gruvdrift och yrkesmässiga växthus. Även skatten på el som används bland annat inom jordbruk sänks, men detta sker på samma sätt som i dag genom att årligen återbära skatt som motsvarar skillnaden mellan skatteklass I och II till jordbruk. Sänkningen av skatteklass II för elström gäller också el som förbrukas av serverhallar med en total effekt på över fem megawatt.

Propositionen anknyter till statens budgetproposition för 2021, och avsikten är att behandla propositionen tillsammans med den.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2021. Skatteåterbäringen till energiintensiva företag slopas gradvis 2021—2024.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL.....	1
MOTIVERING	3
1 Bakgrund och beredning.....	3
1.1 Bakgrund.....	3
1.2 Beredning.....	3
2 Nuläge och bedömning av nuläget.....	4
2.1 Nuläge.....	4
2.2 Bedömning av nuläget.....	8
3 Målsättning.....	8
4 Förslagen och deras konsekvenser.....	8
4.1 De viktigaste förslagen.....	8
4.2 De huvudsakliga konsekvenserna	10
5 Alternativa handlingsvägar och deras konsekvenser	18
6 Specialmotivering	19
6.1 Lagen om punktskatt på flytande bränslen.....	19
6.2 Lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen	19
6.3 Lagen om återbäring av punktskatt på vissa energiprodukter som använts inom jordbruket	20
7 Ikraftträdande.....	20
8 Verkställighet och uppföljning	20
9 Förhållande till andra propositioner.....	20
9.1 Samband med andra propositioner	20
9.2 Förhållande till budgetpropositionen	21
LAGFÖRSLAG	22
1. Lag om ändring av lagen om punktskatt på flytande bränslen.....	22
BILAGA	23
2. Lag om ändring av lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen	25
BILAGA	27
3. Lag om ändring av 4 § i lagen om återbäring av punktskatt på vissa energiprodukter som använts inom jordbruket	28
BILAGA	29
PARALLELLTEXTER	29
1. Lag om ändring av lagen om punktskatt på flytande bränslen.....	29
2. Lag om ändring av lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen	35
3. Lag om ändring av 4 § i lagen om återbäring av punktskatt på vissa energiprodukter som använts inom jordbruket	39

MOTIVERING

1 Bakgrund och beredning

1.1 Bakgrund

Enligt regeringsprogrammet för statsminister Sanna Marins regering bereds en färdplan för hållbar beskattning som stöd för regeringens klimatmål, och den omfattar bland annat en energiskattereform. Enligt regeringsprogrammet ökas styrningen av utsläppen inom energiproduktionen genom att man frångår systemet för återbäring av energiskatt inom energiintensiv industri och sänker punktskatten på elström enligt skatteklass II mot den miniminivå som EU tillåter. Skattestödet för kombinerad el- och värmeproduktion sänks och skattenivån för uppvärmningsbränslen höjs så att skatteinkomsterna ökar med sammanlagt 100 miljoner euro under valperioden. Gruvdrift överförs till skatteklass I för elström och den ska inte längre omfattas av återbäring av energiskatt. Å andra sidan överförs värmepumpar och serverhallar som producerar värme till fjärrvärm nätet till skatteklass II för elström. De ändringar av beskattningen av torv som behövs bedöms, så att regeringsprogrammets mål att åtminstone halvera energiförbrukningen av torv fram till 2030 uppnås, och samtidigt ser man till att gagnvirke inte bränns.

På regeringens klimatomöte den 3 februari 2020 i Nordsjö, Helsingfors, preciserades ovan nämnda riktlinjer så att industrins elskatt sänks till EU:s miniminivå medan skatten på uppvärmningsbränslen höjs i början av 2021.

1.2 Beredning

Finansministeriet tillsatte en arbetsgrupp för att utreda reformen av energibeskattningen för mandatperioden 18.11.2019—1.9.2020. Arbetsgruppen har berett genomförandet av skrivningarna om energibeskattningen i regeringsprogrammet och bedömt andra behov av att utveckla energiskattesystemet. I arbetsgruppen deltog representanter för finansministeriet, arbets- och näringsministeriet, miljöministeriet, jord- och skogsbruksministeriet och Skatteförvaltningen. Arbetsgruppens slutrapport offentliggjordes 15.9.2020 ([Energiaverotuksen uudistamista selvittävä työryhmän raportti ehdotukseksi hallitusohjelman kirjausten ja tavoitteiden toteuttamisesta sekä energiaverotuksen muusta kehittämisestä](#)).

Arbetsgruppen försökte finna sådana lösningar som ur ett ekonomiskt perspektiv mest effektivt främjar regeringens klimatmål, som snabbar upp utvecklingen bort från fossila bränslen och som samtidigt uppfyller kraven på social rättvisa. Utöver koldioxidneutralitetsmålet gick arbetsgruppens uppgift ut på beakta företagens konkurrenskraft samt de sociala och regionpolitiska synpunkterna. Dessutom bedömde arbetsgruppen konsekvenserna för intäkterna av energiskatter, åtgärdernas kostnadseffektivitet och kravet på att skatteintäkterna inte får sjunka och skattestöden för fossila bränslen stiga när konsekvenserna av skatteåtgärderna bedöms som en helhet.

Arbetsgruppen föreslog att industrins elskatt sänks till EU:s miniminivå och att återbäringen av energiskatt till energiintensiv industri slopas gradvis under 2021—2023 så, att skatteåterbäring inte längre beviljas från och med 2024. Skatten på uppvärmningsbränslen höjs i början av 2021 så att höjningen hänförs till energiinnehålls- och koldioxidskatten. Samtidigt sänks skatte-subsidier för kombinerad el- och värmeproduktion så att den så kallade 0,9-kalkylregeln, som minskar den beskattade värmemängden, slopas. Dessutom bevaras stödet för kombinerad el- och värmeproduktion vid 7,63 euro per megawattimme genom en sänkning av energiinnehållsskatten för att förhindra att stödet inte höjs när energiinnehållsskatten höjs. Arbetsgruppen

RP 167/2020 rd

föreslog att energistöden för gruvdrift slopas från och med början av 2021. När det gäller värmeproducerande värmepumpar och serverhallar som överförs till skatteklass II för elström ansåg arbetsgruppen att ärendet bör utredas vidare så att utredningen blir klar i början av 2021.

Dessutom föreslog arbetsgruppen att skattestöden för torv och bränslen som används i jordbruk slopas gradvis samt att biogas börjar beskattas. Arbetsgruppen ansåg att det är viktigt att energibeskattningsens struktur och de skattestöd som ingår i den utvärderas regelbundet och föreslog dessutom regelbundna revisioner av energiskattenivåerna för att bevara miljöstyrningen och skatteintäkterna.

Förslaget bereddes vid finansministeriet utifrån de riktlinjer som regeringen beslöt om i förhandlingarna om statsbudgeten för 2021.

På grund av tidsschemat var förslaget inte på remiss. Förslagen ingår dock i uppdraget för den arbetsgrupp som utreder reformen av energibeskattningen och i arbetsgruppens förslag. Under arbetsgruppens arbete ordnades samrådsmöten och ett skriftligt samråd samt en enkät i tjänsten otakantaa.fi. Begäran om att bli hörd och utlåtandena i samband med samråden är offentligt tillgängliga på vm.fi/sv/projekt-och-lagberedning under beteckningen VM148:00/2019 (på finska).

Framskridandet av detta författningsberedningsprojekt kan följas i [den offentliga tjänsten](#) under beteckningen VM003:00/2020.

2 Nuläge och bedömning av nuläget

2.1 Nuläge

Nationell lagstiftning och praxis

I energibeskattningen definieras de bränslen och övriga energiprodukter som beskattas när de används i uppvärmning, kraftverk eller arbetsmaskiner, nedan *uppvärmningsbränslen*. I lagen om punktskatt på flytande bränslen (1472/1994), nedan *lagen om bränsleskatt*, föreskrivs utöver om skatt på flytande trafikbränslen om skatt på uppvärmningsbränslen i form av lätt och tung brännolja, bibränsle och flytgas. I lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen (1260/1996), nedan *lagen om elskatt*, föreskrivs i sin tur om skatt på el och andra uppvärmningsbränslen, dvs. naturgas, stenkol, torv och tallolja. I dessa lagar föreskrivs dessutom om energistödet som tillämpas på energibeskattningen av el och uppvärmningsbränslen, av vilka de viktigaste är sänkning av skatteklass II för elström, skatteåterbäring till energiintensiva företag, kombinerad produktion av el och värme, nedan *kombinerad produktion*, skattestöd och sänkt skattesats för torv.

Bränslen för elproduktion är skattefria, medan skatt uppbärs på el oberoende av produktionssätt. Punktskatten på el har två skatteklasser, av vilka skatt enligt skatteklass I uppbärs allmänt för el som används i näringsverksamhet, såsom inom servicesektorn, skogsbruket och byggandet, samt inom offentliga sektorn och i hushållen. Skatten för skatteklass I för elström är 2,24 cent per kilowattimme. Skatt enligt den nedre skatteklassen II betalas för elförbrukning inom industri, gruvdrift, serverhallar med en total effekt på över fem megawatt och växthus. Skatten för skatteklass II för elström är 0,69 cent per kilowattimme. Den sänkta elskatten omfattar cirka 10 000 företag och cirka hälften av elförbrukningen. Även det övriga jordbruket omfattas i praktiken av skatteklass II för elström, men detta sker genom återbäring av skillnaden mellan skatteklass I och II med stöd av lagen om återbäring av punktskatt på vissa energiprodukter som

RP 167/2020 rd

använts inom jordbruket (603/2006), nedan *lagen om skatteåterbäring till jordbruket*. Den sänkta elskatten gäller drygt 30 000 jordbruksidkare.

De minsta elproducenterna, dvs. de som producerar el med ett mikrokraftverk vars nominella effekt är högst 100 kilovoltamper, och småproducenter med en nominell effekt överstigande 100 kilovoltamper men med en årsproduktion på högst 800 000 kilowattimmar har dock befriats från skatt på el som de själva producerar och använder.

Skatten på uppvärmningsbränslen består av energiinnehållsskatt, som baserar sig på bränslets energiinnehåll, och av koldioxidskatt, som baserar sig på utsläpp under bränslets livscykel. Beräkningsgrunden för koldioxidskatten är 53 euro per ett ton koldioxid. Jämfört med värdet på ett ton koldioxid vid enbart förbränning bör den höjas med cirka 20 procent. Till skillnad från andra uppvärmningsbränslen baserar sig beskattningen av torv och tallolja inte på deras egenskaper. På torv uppbärs separat energiskatt på tre euro per megawattimme, dvs. i separat värmeproduktion cirka en tiondedel av den skattenivå som den miljöbaserade energiskattemodellen förutsätter. Torv beskattas dessutom i värmeproduktion endast om över 5 000 MWh torv per år används för värmeproduktion i kraftverk eller värmecentraler, vilket innebär att småskaligare produktion inte beskattas. Skatten på tallolja motsvarar skatten på tung brännolja, och syftet med skatten är att tallolja ska användas som råvara i kemisk industri i stället för energiproduktion.

För el och uppvärmningsbränslen, med undantag för torv och tallolja, tas det i samband med punktskatten ut en försörjningsberedskapsavgift. Försörjningsberedskapsavgiften följer inte energibeskattningsstrukturen och baserar sig inte på produktens egenskaper. Gasformiga och fasta biomassabaserade bränslen, såsom träbränslen, är dock som uppvärmningsbränslen befriade från skatt och försörjningsberedskapsavgifter. Även bränslen som används i olika industriella processer är skattefria.

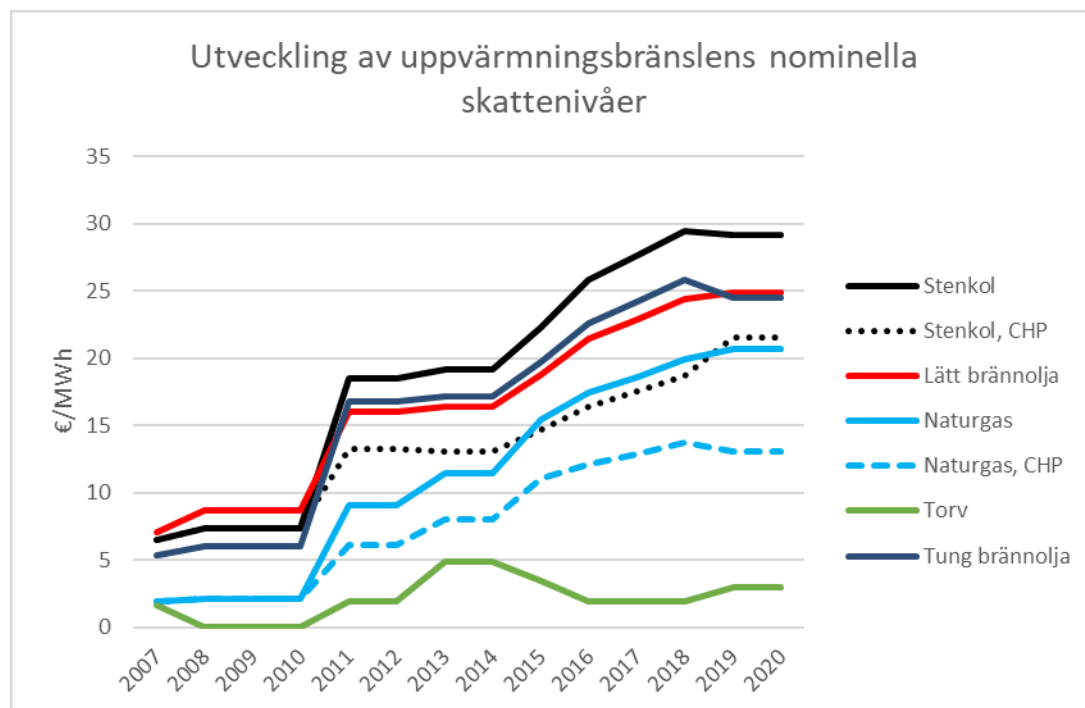
Motorbränslen som används i arbetsmaskiner beskattas på samma nivå som lätt brännolja som används för uppvärmning. I bägge fallen används brännolja med ett rött färgämne som används inom EU och dessutom med ett nationellt identifieringsämne, så att bränslet kan särskiljas från dieselolja för trafikbruk som beskattas strängare.

I kombinerad produktion beskattas endast uppvärmningsbränslen för produktion av nyttiggjord värme. Den mängd bränsle som används för produktion av nyttiggjord värme beräknas genom att multiplicera den till förbrukning överlätna värmen med koefficienten 0,9, nedan *0,9-kalkylregeln*. Denna 0,9-kalkylregel och minskningen av skattebasen via nyttiggjord värme sänker beskattningen av kombinerad produktion med cirka 20—25 procent jämfört med separat värmeproduktion. Dessutom sänks energiinnehållsskatten på uppvärmningsbränslen för kombinerad produktion med 7,63 euro per megawattimme, vilket motsvarar en sänkning av energiinnehållsskatten med 100 procent. Den nominella skattenivån för torv är undantagsvis densamma för kombinerad produktion som för separat värmeproduktion. Andelen beskattade bränslen i kombinerad produktion av alla skattepliktiga uppvärmningsbränslen är cirka två femtedelar. Nästan all beskattad förbrukning av stenkol, cirka 55 procent av den beskattade förbrukningen av naturgas och ca 70 procent av den beskattade förbrukningen av torv sker i kombinerad produktion.

Energibeskattningsstrukturen ändrades till en liknande struktur som i dag i början av 2011 genom lag 1399/2010, och samtidigt höjdes den totala beskattningsnivån för uppvärmningsbränslen så att den blev cirka 2,5 gånger högre för att delvis kompensera för skattebortfallet till följd av slopandet av arbetsgivarens folkpensionsavgift. Skattenivåerna för uppvärmningsbränslen

har sedan 2011 höjts flera gånger. Skattehöjningarna har främst gällt koldioxidskatten. Figur 1 visar hur de nominella skattenivåerna för uppvärmningsbränslen har utvecklats.

Figur 1. Utveckling av de nominella skattenivåerna för uppvärmningsbränslen

Energibeskattningen av den el och de uppvärmningsbränslen som energiintensiva företag förbrukar sänks årligen genom skatteåterbäring på ansökan. Återbäringen gäller industri, gruvdrift och växthusodling. Återbäringen betalas till den del som de övriga energiprodukter som omfattas av punktskatt och som företaget anskaffat eller förbrukat med undantag för trafikbränslen och bränslen för arbetsmaskiner utgör mer än 0,5 procent av företagets förädlingsvärde. På denna punkt har företag rätt till en återbäring av 85 procent av de betalda energiskatterna. Av återbäringen avdras dock som självriskandel 50 000 euro. År 2019 betalades återbäring för energiintensiva företag till 177 företag till ett sammanlagt belopp av 228 miljoner euro. Eftersom de företag som fick återbäring betalade energiskatter till ett sammanlagt belopp av 330 miljoner euro, var deras nettoskattebelastning 102 miljoner euro. Således återbars cirka 70 procent av energiskatterna. I tabell 1 visas finansministeriets uppskattning av fördelningen av energiskatter och skatteåterbäringar enligt huvudbransch mellan de företag som omfattas av skatteåterbäringen. Uppskattningen baserar sig på data om företagens användning av energiprodukter och deras förädlingsvärde för räkenskapsperioden 2018 och enligt skattenivåerna 2020.

Tabell 1. Allokering av energiskatter enligt bransch

Huvudverksamhetsområde	Antal företag	Betalda energiskatter, mn euro			Återbäring	Återbäring/ Energiskatter	Energiskattebelastning/ Förädlingsvärde
		El	Energiprodukter för eget bruk	Energiprodukter, köpvärme			
Gruvindustri	10	9	3	0	7	64 %	0,9 %
Växthusodling	23	4	2	0	3	60 %	3,9 %
Kemisk industri	35	40	13	9	44	70 %	1,0 %
Metallindustri	16	41	9	2	37	72 %	1,0 %
Skogsindustri	45	121	38	8	122	73 %	1,1 %
Livsmedelsindustri	36	7	10	10	16	58 %	0,9 %
Övrig industri	16	5	4	1	5	49 %	0,8 %
Totalt	181	227	79	30	234	70 %	2,4 %

Elens andel av återbäringarna är för närvarande något under 70 procent. För stora industriföretag täcker återbäringen över 80 procent av energiskatterna, vilket innebär att den effektiva elskatten för närvarande är under 0,15 och som lägst nästan 0,10 cent per kilowattimme. När det gäller mängden beskattade bränslen är de vanligaste torv och naturgas, men på grund av den låga skattenivån för torv är dess andel i euro betydligt mindre.

Även gruvdrift, dvs. utvinning av malm, mineraler och energimineraler, behandlas på samma sätt som industrin i beskattningen. Mängden energiskattestöd för gruvdrift uppgick 2019 till cirka nio miljoner euro, varav sju miljoner euro består av den sänkta elskattesatsen och två miljoner euro av skatteåterbäring till energiintensiva företag.

Den punktskatt som ingår i priset på energiprodukter återbärs till dem som bedriver yrkesmässig växthusodling och jordbruk med stöd av lagen om skatteåterbäring inom jordbruket. Årlig skatteåterbäring för betald energiinnehållsskatt betalas för lätt och tung brännolja och biobrännolja samt för el. Återbäringen ska uppgå till minst 50 euro. Växthus kan dock skaffa el som beskattas direkt enligt den sänkta skatteklassen II för elström, om elströmmen från elnätet kan mätas separat. För 2019 betalades skatteåterbäring till cirka 34 200 stödtagare. Den totala återbäringen var cirka 33,7 miljoner euro, varav den lätta brännoljans andel var cirka 20 miljoner euro och elens andel 13 miljoner euro. Det direkta elskattestödet för växthus via skatteklass II för elström var cirka nio miljoner euro. Växthus som drivs yrkesmässigt är dessutom berättigade till återbäring för energiintensiva företag, och den uppgår uppskattningsvis till cirka tre miljoner euro per år. Sammanlagt uppgick energiskattestöden för växthus och övrigt jordbruk således till cirka 46 miljoner euro.

EU-lagstiftning

Inom EU har punktskatterna harmoniserats relativt långt genom direktiv, vilket bland annat innebär att de fastställer beskattningens centrala struktur, såsom beskattade produkter, minimiskattenivåer och skattefrihet. På energiprodukter tillämpas direktivet om en omstrukturering av gemenskapsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet 2003/96/EG, nedan *energiskattedirektivet*. Enligt energiskattedirektivet ska minimiskatt tas ut för energiprodukter som överläts för konsumtion, men en medlemsstat får överskrida den. Energiskattedirektivet föreskriver också om beskattningens struktur, och dessutom finns där bestämmelser om skattenedsättningar eller -befrielser som är antingen obligatoriska eller frivilliga för medlemsstaterna.

Även om energiskattedirektivet möjliggör olika slags skattenedsättningar, bedöms stödåtgärder enligt EU:s bestämmelser om statsunderstöd och skattediskriminering. Enligt artikel 44 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras fören-

liga med den inre marknaden, nedan *gruppundantagsförordningen*, ska miljöskyddsstödprogram i form av nedsättning av miljöskatter som uppfyller villkoren i energiskattedirektivet anses vara förenliga med den inre marknaden. De undantas från anmälningsskyldigheten, om de som beviljas skattenedsättningen väljs på grundval av transparenta och objektiva kriterier och ska betala åtminstone den respektive minimiskattenivå som fastställs i energiskattedirektivet. De stödprogram för energibeskattnings som används i Finland och som uppfyller villkoren i artikel 44 i *gruppundantagsförordningen* gäller stöd som betalas till energiintensiva företag i form av skatteåterbäring, nedsatt skatt för industri och serverhallar, skattestöd för kombinerad produktion och återbäring av energiskatt inom jordbruket. Enligt kommissionens förslag fortsätter *gruppundantagsförordningen* och de nuvarande stödprogrammen att gälla till den 31 december 2023.

2.2 Bedömning av nuläget

I regeringsprogrammet finns flera skrivningar som gäller höjningar av de nuvarande energiskattnivåerna eller ändringar av energiskattestöd. Syftet med dem är förutom att öka energiskatteintäkterna att främja regeringens klimatmål och påskynda en minskad användning av fossila bränslen. Programmet tar dock inte ställning till skrivningarnas tidsschema och prioriteringsordning. Eftersom ändringarna av energiskatter enligt programmet delvis är överlappande och påverkar varandra via olika kopplingar, påverkar ordningsföljden för genomförandet av dem de eftersträvade skatteintäkterna och de övriga konsekvenserna. Energiskattearbetsgruppen, som utredde genomförandet av skrivningarna i regeringsprogrammet, bedömer i sin rapport den nuvarande energibeskattnings ändamålsenlighet samt styrningen av utsläpp och skatteintäkterna och kommer med förslag till hur regeringsprogrammets skrivningar kan genomföras för att nå målen. I rapporten föreslås också andra åtgärder för att utveckla energibeskattnings.

3 Målsättning

Målet för propositionen är att genomföra regeringsprogrammets skrivningar om energibeskattnings i den omfattning som beslut om dem fattats i förhandlingarna om statsbudgeten 2021.

4 Förslagen och deras konsekvenser

4.1 De viktigaste förslagen

Det föreslås att de eftersträvade extra intäkterna på 105 miljoner euro genom en höjning av skatten på uppvärmningsbränslen och en sänkning av skattestödet för kombinerad produktion genomförs så att 0,9-kalkylregeln för kombinerad produktion slopas medan resten av intäkterna baserar sig på skattehöjningar med beaktande av att återbäringarna av energiskatt till jordbruk och energiintensiva företag kommer att öka till följd av skattehöjningen. Det är motiverat att slopa skattestödet för kombinerad produktion i form av kalkylregeln, eftersom slopandet omfattar all beskattad användning av bränslen i kombinerad produktion. Dessutom finns det EU-rättsliga brister i kalkylregeln. Skattehöjningen gäller endast energiinnehållsskatten på uppvärmningsbränslen, vilket innebär att höjningens storlek är 2,7 euro per megawattimme för alla beskattade bränslen. Sänkningen av energiinnehållsskatten för kombinerad produktion bevaras på den nuvarande nivån, 7,63 euro per megawattimme.

I anslutning till höjningen av skatten på uppvärmningsbränslen föreslås att även energiskatten på torv höjs med 2,7 euro per megawattimme. I beskattningen av torv införs en mekanism för lägsta pris för torv från och med 2022 i syfte att i kombination med priset på utsläppsätter minst halvera energianvändningen av torv fram till 2030 i enlighet med regeringsprogrammets mål. Ett annat mål är att samtidigt se till att gagnvirke inte bränns.

RP 167/2020 rd

Det föreslås att skatten för elström enligt skatteklass II sänks till EU:s miniminivå på 0,05 cent per kilowattimme i början av 2021. Samtidigt slopas automatiskt ca två tredjedelar av skatteåterbäringarna till energiintensiva företag, då elskatt inte längre återbärs. De resterande återbäringarna till energiintensiva företag slopas från början av 2021 under en övergångstid på fyra år så att företagen inte längre är berättigade till återbäring från och med 2025. Slopandet av återbäringen genomförs så att energiskattebelastningen för de företag som belastas mest av en höjning av nettobeskattningen ökar kraftigast först i slutet av övergångsperioden. Utifrån dessa utgångspunkter genomförs sänkningen av stödet så jämnt som möjligt. Ändringarna uppmuntrar aktörer som omfattas av återbäring av energiskatt att minska på utsläppen på kort sikt och ger dem tid att anpassa sig till ändringarna.

Nuvarande formel för beräkning av återbäring:

återbäring = (energiskatter - tröskelvärde x förädlingsvärde) x återbäringsprocent – 50 000 euro

Slopandet av skatteåterbäringen till energiintensiva företag börjar i enlighet med tabell 2 med ett minskande tröskelvärde under 2021—2024. Återbäringsprocenten sänks först 2024.

Tabell 2. Tröskelvärde och återbäringsprocent för skatteåterbäring till energiintensiva företag 2020—2024

	2020	2021	2022	2023	2024
Tröskelvärde	0,5 %	1,0 %	1,7 %	3,7 %	3,7 %
Återbäring, procent	85 %	85 %	85 %	85 %	45 %

Sänkningen av skatten för skatteklass II för elström och slopandet av skatteåterbäringen till energiintensiva företag omfattar även gruvdrift. Denna proposition omfattar således inte skrivningen om slopandet av energiskattestöd för gruvor i regeringsprogrammet. Beskattningen av gruvor kommer att bedömas som en helhet efter att statsrådets pågående forsknings- och utredningsprojekt för en separat gruvskatt för gruvor är klart. I projektet utreds alternativ och konsekvenser relaterade till en gruvskatt, och i enlighet med regeringsprogrammet är syftet med skatten att ge samhället en skäligen ersättning för utvinning av mark.

Dessutom omfattar sänkningen av skatten för skatteklass II för elström och det stegvisa slopandet av skatteåterbäringen till energiintensiva företag yrkesmässiga växthus. Växthus skulle såsom i dag kunna betala skatt på el direkt enligt skatteklass II för elström. Eftersom jordbruket ska behandlas likvärdigt, utvidgas sänkningen av skatteklass II för elström också till att omfatta el som förbrukas inom jordbruket. Detta sker genom att skillnaden mellan skatteklass I och II för elström återbärs till jordbruket i efterhand på samma sätt som i dag.

I propositionen föreslås inte en begränsning av yrkesmässiga jordbruksidkares rätt till återbäring av skatt på energi som använts inom jordbruk. Återbäringen gäller andelen uttagen energiinnehållsskatt på lätt och tung brännolja samt biobränsle på samma sätt som i dag, vilket innebär att återbäringen ökar när energiinnehållsskatten höjs, och således ökar inte jordbrukets energiskattebelastning för uppvärmningsbränslenas del trots skattehöjningen. När skatteåterbäringen till energiintensiva företag slopas ska även växthus betala skatt på energiprodukter i samma utsträckning som det övriga jordbruket, som inte heller i dag omfattas av skatteåterbäringen till energiintensiva företag. Ändringen harmoniserar energiskatterna inom jordbruket när det gäller skatteåterbäring till växthus och övrigt jordbruk. Å andra sidan innebär ändringarna att de totala energiskattestöden för jordbruket ökar.

Sänkningen av skatteklass II för elström gäller också serverhallar med en total effekt på över fem megawatt.

4.2 De huvudsakliga konsekvenserna

Effekter på statsfinanserna

Sammanlagt ökar ändringarna som föreslås träda i kraft i början av 2021 statens skatteintäkter netto med cirka 44 miljoner euro om året, då både förändringarna i intäkterna och utgifterna i form av skatteåterbäringar beaktas. På grund av tidpunkten för redovisningen av punktskatter och skatteåterbäringarna kommer de kassabaserade skatteintäkterna att sjunka med cirka 88 miljoner euro 2021, eftersom förändringarna i de kassabaserade intäkterna inte återspeglas till fullo 2021, medan förändringarna i skatteåterbäringsbeloppen främst påverkar utgifterna först i statsbudgeten för 2022.

Bruttoskatteintäkterna av uppvärmnings- och arbetsmaskinbränslen ökar 2021 med cirka 135 miljoner euro om året, dvs. med cirka 18 procent. Höjningen av skatten på uppvärmningsbränslen ökar skattestödet i form av skatteåterbäring till energiintensiva företag med cirka 23 miljoner euro om året och med cirka 7 miljoner euro via återbäringen av energiskatt inom jordbruket. Den årliga nettoinverkan av höjningen av skatten på uppvärmningsbränslen på statsfinanserna är således cirka 105 miljoner euro före sänkningen av skatteklass II för elström och beaktandet av den gradvisa sänkningen av skatteåterbäringen till energiintensiva företag.

Sänkningen av skatteklass II för elström till miniminivån inom EU minskar bruttoskatteintäkterna med cirka 241 miljoner euro enligt nivån 2021. Till följd av sänkningen av skatteklass II för elström minskar skatteåterbäringarna till energiintensiva företag med cirka 167 miljoner euro, medan återbäringarna av energiskatt för el till jordbruket ökar med cirka 6 miljoner euro.

Efter att elskatten inte längre omfattas av skatteåterbäringen minskar det gradvisa sloandet av skatteåterbäringarna för fossila bränslen till energiintensiva företag under övergångsperioden statens utgifter med uppskattningsvis 77 miljoner euro fram till 2025, om industrins förbrukning av uppvärmningsbränslen hålls på samma nivå som 2018. Till följd av den minskade skatteåterbäringen 2021 minskar den utbetalda skatteåterbäringen med cirka 19 miljoner euro. Eftersom företagen ansöker om skatteåterbäring av energiskatter efter utgången av räkenskapsperioden, förändrar skatteändringarna statens årliga utgifter för energiskattestöd i regel först från och med 2022.

Alla ändringar som föreslås träda i kraft fram till 2025 kommer statistiskt estimerat att öka statens energiskatteintäkter netto med cirka 73 miljoner euro enligt nivån 2025. Jämfört med nivån 2021 ökar energiskatteintäkterna netto till följd av den gradvisa minskningen av skatteåterbäringen. Å andra sidan väntas skattebasen för uppvärmningsbränslen minska även utan skatteändringar, medan skattebasen för skatteklass II för elström väntas öka, vilket för sin del minskar intäkterna av skatteändringarna fram till 2025. Eftersom de föreslagna ändringarna ökar incitamenten att ersätta användningen av beskattade uppvärmningsbränslen med andra alternativ, kan skatteändringarnas inverkan på skatteintäkterna av bränslen på medellång sikt bli betydligt mindre än enligt den statiska uppskattningen.

De föreslagna skatteändringarna bedöms inte ha någon större inverkan på andra indirekta skatteintäkter, såsom till exempel momsintäkter. Bedömningen baserar sig på antagandet att hushållen minskar sin konsumtion lika mycket som punktskatterna inbringar.

Konsekvenser för uppvärmningsbränslenas skattenivåer, konkurrenskraften och prioriteringsordningen

Viktat enligt skatteutfallet är höjningen av skatten på uppvärmningsbränslen cirka 18 procent i genomsnitt. I tabell 3 visas de föreslagna ändringarnas konsekvenser för de nominella skattenivåerna för bränslen i samma energienhet utifrån bränslenas effektiva värmevärden. De nominella skattenivåerna för uppvärmningsbränslen stiger med 2,7 euro per megawattimme med undantag för så kallad dubbelberäknad biobränslen i kombinerad produktion, för vars del man efter skatteköjningen kan övergå till en nivå enligt skattestrukturen, om EU:s minimiskattenivå uppnås.

Tabell 3. Nominella skattenivåer för uppvärmningsbränslen i förhållande till bränslets energiinnehåll. Den nominella skattenivån för kombinerad produktion (CHP) har specificerats

	Skattenivå i nuläget, €/MWh		Ny skattenivå, €/MWh		Skatteköjning, €/MWh	
	Allmän	CHP	Allmän	CHP	Allmän	CHP
Lätt bränslen, svavelfri	24,9	17,3	27,6	20,0	2,7	2,7
Biobränslen	24,9	17,3	27,6	20,0	2,7	2,7
Biobränslen R	16,4	8,8	19,1	11,5	2,7	2,7
Biobränslen T	8,0	4,2	10,7	3,1	2,7	-1,1
Tung bränslen	24,5	16,9	27,2	19,6	2,7	2,7
Stenkol	29,2	21,5	31,9	24,2	2,7	2,7
Naturgas	20,7	13,0	23,4	15,7	2,7	2,7
Flytgas	21,8	14,2	24,5	16,8	2,7	2,7
Torv	3,0	3,0	5,7	5,7	2,7	2,7

Nästan 100 procent av den beskattade förbrukningen av stenkol, cirka 55 procent av den beskattade förbrukningen av naturgas och ca 70 procent av den beskattade förbrukningen av torv sker i kombinerad produktion. När det gäller de nominella nivåerna ändras inte skattestödet för kombinerad produktion, utan det förblir 7,63 euro per megawattimme. Eftersom förslaget innehåller en ändring av de kalkylregler som tillämpas på mängden beskattade bränslen i kombinerad produktion, skiljer sig förändringarna i de effektiva skattenivåerna för kombinerad produktion som är jämförbara med de allmänna skattenivåerna från förändringarna i de nominella skattenivåerna. Slopandet av 0,9-kalkylregeln inom kombinerad produktion ökar skattebasen för de uppvärmningsbränslen som används i kombinerad produktion med 11 procent och höjer således de effektiva skattenivåerna i synnerhet för bränslen med en hög nominell skattenivå. Å andra sidan bevaras fastställande av skattebasen för uppvärmningsbränslen inom kombinerad produktion genom nyttiggjord värme, vilket ytterligare minskar inverkan av uppgången i de nominella skattenivåerna på de effektiva skattenivåerna för kombinerad produktion. I tabell 4 visas de effektiva skattenivåerna för bränslen inom kombinerad produktion och förändringarna i dem. Den effektiva skattenivån för stenkol inom kombinerad produktion stiger med cirka 4,2 euro per megawattimme, den effektiva skattenivån för naturgas med cirka 3,5 euro per megawattimme och den effektiva skattenivån för torv med cirka 2,5 euro per megawattimme. De effektiva skat-

tenivåerna för bränslen inom kombinerad produktion är fortfarande betydligt lägre än de allmänna skattenivåerna på grund av sänkningen av energiinnehållsskatten och den bibehållna kylregeln.

Tabell 4. Effektiva skattenivåer inom kombinerad produktion som är jämförbara med skattenivåerna för separat värmeproduktion (Antagen verkningsgrad för kombinerade produktionsanläggningar enligt bränsle: stenkol 0,86, naturgas 0,88 och torv 0,84).

	Skattenivå i nuläget, €/MWh	Ny skattenivå, €/MWh	Förändring, €/MWh
Stenkol	16,7	20,8	+4,2
Naturgas	10,3	13,8	+3,5
Torv	2,3	4,8	+2,5

Det årliga skattestödet för kombinerad produktion minskar med cirka 12 miljoner euro till cirka 87 miljoner euro. Energiskatten på torv motsvarar fortfarande inte skattenivån enligt energiskattmodellen. Skattestödet för torv stiger dock inte, eftersom den nominella skattenivån för torv inom separat värmeproduktion och kombinerad produktion ökar lika mycket som för andra bränslen. Skattestödet till följd av träbaserade bränslen skattefrihet ökar uppskattningsvis med 80 miljoner euro till cirka 300 miljoner euro. Skattestödet till följd av biogasers skattefrihet i uppvärmningsbruk ökar i och med ändringen med cirka två miljoner euro till sex miljoner euro.

De föreslagna ändringarna av bränsleskatterna inverkar inte på kondensproduktion av endast el, eftersom bränslena inom elproduktion är skattefria enligt energiskattedirektivet och eftersom energiskatt betalas på slutprodukten, dvs. elen. På motsvarande sätt beskattas inte heller bränslen som används för elproduktion inom kombinerad produktion.

Konkurrenskraften hos biomassa i förhållande till fossila bränslen förbättras inom separat värmeproduktion och kombinerad produktion. Jämfört med de rådande skatteskillnaderna i nuläget ökar skattefordelarna i synnerhet för torv, vilket kan öka efterfrågan på biomassa och således höja priset på biomassa inom energiproduktion. Dessutom ökar de föreslagna ändringarna incitamenten att avveckla förbränningsbaserade värmeproduktionsmetoder.

Sänkningen av skatteklass II för elström och slopandet av skatteåterbäringen till energiintensiva företag höjer avsevärt de effektiva skattenivåerna för energiintensiva företags beskattade uppvärmningsbränslen och den köpta värmens beskattade uppvärmningsbränslen. Förändringen i den effektiva skattenivån för uppvärmningsbränslen inom industrin beror på företagets nuvarande andel av återbäringen, de använda energikällorna och om värme produceras i separat eller kombinerad produktion. Tabell 5 exemplifierar förändringarna i de effektiva skattenivåerna för stenkol, naturgas och torv för ett energiintensivt företag efter att återbäringen av energiskatt har slopats och antaget att 70 procent av skatterna på uppvärmningsbränslen återbärs till företagen i nuläget.

Tabell 5. Exempel på de föreslagna ändringarnas inverkan på de effektiva skattenivåerna för uppvärmningsbränslen för ett företag, till vilket 70 procent av skatterna återbärs i nuläget efter att återbäringen slopats

	Separat produktion, förändring i skattenivån €/MWh	Kombinerad produktion, förändring i skattenivån €/MWh
Stenkol	+23,1	+15,8
Naturgas	+17,2	+10,7
Torv	+4,8	+4,1

Det gäller att notera att över fyra femtedelar av de uppvärmningsbränslen som berättigar till återbäring är torv eller har använts i kombinerad produktion. På denna punkt är de effektiva skattenivåerna för bränslen betydligt lägre än de allmänna skattenivåerna enligt energiskatte-modellen. Till de delar som värmen i de företag som får återbäring hade producerats med bränslen som beskattas enligt energiskattemodellen i separat värmeproduktion, skulle uppgången i de effektiva skattenivåerna ha varit större. Med tanke på företag som omfattas av skatteåterbäring är naturgas det viktigaste bränslet av denna typ. Konkurrenskraften hos biomassa och värmeproduktionsmetoder som inte baserar sig på förbränning skulle förbättras avsevärt i produktionen av industriell värme, eftersom ändringarna inte omfattar dem.

Konsekvenser för de nationella klimatmålen och -åtagandena

Cirka hälften av de föreslagna höjningarna av skatten på uppvärmningsbränslen hänför sig till ansvarsfördelningssektorn utanför utsläppshandeln, för vilken en medlemsstatsspecifik bindande utsläppsminskningsskyldighet avtalats inom EU. När det gäller bränslen för arbetsmaskiner och uppvärmningsbränslen påverkas de kalkylmässiga utsläppen inom ansvarsfördelningssektorn i Finland i synnerhet av användningen av lätt brännolja i arbetsmaskiner och separat uppvärmning av byggnader samt av användningen av torv i små värmekraftverk utanför utsläppshandeln och inom jordbruket. Den lätta brännoljans andel av ansvarsfördelningssektorns utsläpp är sammanlagt cirka 16 procent och torvens cirka 3 procent. Höjningen av skatten på lätt brännolja skulle främja genomförandet av Finlands åtagande om utsläppsminskning. Likaså skulle höjningen av skatten på torv främja utsläppsminskningen, även om den inte skulle påverka jordbrukets och den övriga småskaliga produktionens användning av torv, eftersom torv fortfarande är befriad från skatt om den årliga användningen är under 5 000 megawattimmar. Höjningarna av skatten på uppvärmningsbränslen stöder också regeringens mål från att avstå från oljeuppvärmning fram till 2030.

De föreslagna ändringarna främjar uppnåendet av regeringens koldioxidneutralitetsmål. Den viktigaste åtgärden med tanke på koldioxidneutralitetsmålet är slopandet av skatteåterbäringen till energiintensiva företag. Växthusgasutsläppen från de bränslen som industrin använder och som omfattas av skatteåterbäring var år 2018 uppskattningsvis 2,7 miljoner ton, när man också beaktar utsläppen från elproduktion i kombinerad produktion. Om användningen av dessa bränslen upphör helt eller ersätts med utsläppsfria energiproduktionsmetoder till följd av slopandet av skatteåterbäringen och sänkningen av skatteklass II för elström, kan de nationella växthusgasutsläppen på lång sikt minska med upp till 2,7 miljoner ton. Det är dock sannolikt att industrins användning av fossila bränslen kommer att minska på lång sikt även på grund av den rådande prisnivån i utsläppshandeln och en eventuell uppgång i den. Eftersom andra åtgärder i sig minskar utsläppen, är de föreslagna åtgärdernas inverkan mindre än enligt den teoretiska bedömningen ovan. Förutom slopandet av skatteåterbäringen till energiintensiva företag främjar

höjningen av skatten på uppvärmningsbränslen uppnåendet av det nationella koldioxidneutralitetsmålet.

Klimat- och miljökonsekvenser

De föreslagna ändringarna kommer att öka incitamenten att ersätta användningen av fossila bränslen med biomassa och andra värmeproduktionsmetoder i värmeproduktion. Ändringarna främjar dessutom digitaliseringen. När det gäller skattestyrningen av utsläppshandeln beror konsekvenserna för utsläppen av växthusgaser på längre sikt på det använda granskningsintervallet, utsläppshandelsmekanismens reaktioner på den nationella styrningen och utsläppen av växthusgaser från utfasade och ersättande värmeproduktionsmetoder. Ersättandet av fossila bränslen med biomassa, el eller andra värmeproduktionsmetoder inom utsläppshandelssektorn minskar de globala växthusgasutsläppen i det valda granskningsintervallet, om antalet utsläppsrätter i koldioxidton minskar mer till följd av detta än växthusgasutsläppen från den ersättande värmeproduktionen. Det är osäkert en hur stor andel av de utsläppsrätter som frigörs i och med åtstramningen av skattestyrningen skulle makuleras via marknadsstabilitetsreserven. För att skatteändringar som hänför sig till utsläppshandelssektorn ska minska de globala växthusgasutsläppen, bör utsläppen från den ersättande värmeproduktionen sannolikt vara betydligt mindre än utsläppen från den utfasade produktionen.

De föreslagna skattehöjningarna kommer att öka incitamenten att minska förbrukningen av lätt brännolja och ersättande biobränslen i arbetsmaskiner och separat uppvärmning av fastigheter samt i annan uppvärmning inom ansvarsfördelningssektorn, såsom användning av torv i små separata värmeproduktionsanläggningar. Dessa ändringar som hänför sig till ansvarsfördelningssektorn minskar de globala växthusgasutsläppen. Till den del som ändringen eventuellt leder till att oljeuppvärmning ersätts med småskalig förbränning av ved eller torv, ökar ändringen utsläppen av hälsoskadliga småpartiklar.

De föreslagna åtstramningarna av beskattningen och nedskärningarna i stöden riktar sig inte mot jordbruket som hör till ansvarsfördelningssektorn.

Konsekvenser för företag

På det stora hela påverkar den åtstramade styrningen av utsläppen som skattehöjningarna enligt propositionen orsakar främst företag som förbrukar fossila bränslen eller värme som producerats med sådana bränslen, med undantag för jordbruket. Skattebelastningen sjunker däremot för företag som använder relativt lite fossila bränslen jämfört med el och som omfattas av skatteklass II för elström.

Kostnadskonsekvenserna av höjningen av skatten på uppvärmningsbränslen på 105 miljoner euro fördelas mellan olika sektorer enligt tabell 6, när man beaktar den avtagande inverkan av skatteåterbärningar till energiintensiva företag och återbärningen av energiskatt till jordbruk på energikostnaderna jämfört med nuläget. Tabellen baserar sig på uppskattningar av den beskattade förbrukningen av bränslen för olika syften och på antagandet att skatteändringarna helt och hållet återspeglas i priserna på energiprodukter och fjärrvärme.

Tabell 6. Fördelning av höjningen av skatten på uppvärmningsbränslen enligt sektor

	miljoner euro
Industri	15
Byggande	12
Trafik	1
Jord- och skogsbruk	3
Övriga arbetsmaskiner	4
Husspecifik uppvärmning	20
Fjärrvärme	49
Totalt	105

Uppskattat utifrån energiförbrukningen 2018 ökar alla de föreslagna ändringarna energiskattebelastningen för företag som i dag omfattas av återbäring till energiintensiva företag med cirka 52 miljoner euro och sänker elskattebelastningen för industriföretag, serverhallar och växthus som hör till skatteklass II för elström och som inte omfattas av skatteåterbäring med cirka 45 miljoner euro. Dessutom minskar energiskattebelastningen för övrigt jordbruk än växthus med sex miljoner euro, då återbäringen av energiskatt för el till jordbruket ökar och höjningen av skatten på uppvärmningsbränslen inte längre gäller jordbruket, eftersom återbäringen av energiskatt höjs i motsvarande grad.

I tabell 7 visas de föreslagna ändringarnas branschvisa konsekvenser för de energiintensiva företagen som i dag är berättigade till skatteåterbäring. Sänkningen av skatteklass II för elström och sloandet av återbäringen av energiskatt till energiintensiva företag ökar för närvarande den absoluta och relativa skattebelastningen mest för de företag som omfattas av återbäringen inom skogs- och livsmedelsindustrin samt den kemiska industrin. Inom de övriga branscherna är förändringarna små.

Tabell 7. Energiskattebelastning för energiintensiva företag som omfattas av återbäring av energiskatt och förändringar i den enligt huvudbransch

Huvudverksamhetsområde	Förändring i energiskattebelastning, mn euro	Förändring i energiskattebelastning i förhållande till förädlingsvärde	Förändring i energiskattebelastning i förhållande till omsättning
Gruvindustri	0	0,0 %	0,0 %
Växthusodling	0	0,1 %	0,0 %
Kemisk industri	11	0,6 %	0,1 %
Metallindustri	1	0,1 %	0,0 %
Skogsindustri	25	0,6 %	0,1 %
Livsmedelsindustri	13	1,0 %	0,2 %
Övrig industri	1	0,2 %	0,0 %
Totalt	52	0,5 %	0,1 %

Även om konsekvenserna av ändringarna är måttliga på branschnivå, finns det dock avsevärd företagsspecifik variation i hur skattebelastningen förändras. Variationen beskrivs i tabell 8 genom att klassificera förändringen i energiskattebelastningen i euro och relaterat till förändringen i omsättningen för företag som är berättigade till skatteåterbäring. Enligt en statisk bedömning ökar energiskattebelastningen för de företag som får återbäring av energiskatt och vars förbrukning av beskattade fossila bränslen är stor jämfört med elförbrukningen. Å andra sidan har utvecklingen av återbäringssystemet för energiskatt när det gäller uppvärmningsbränslen utformats så att energiskattebelastningen för dessa företag ökar mest först i slutet av övergångsperioden. Enligt prognoserna kommer den beskattade förbrukningen av fossila uppvärmningsbränslen att fortsätta att minska kraftigt under de närmaste åren, och dessutom ger det stegvisa sloandet av återbäringen av energiskatt till energiintensiva företag tid för företagen att anpassa sig. Därför blir skattebelastningen i de flesta fallen inte lika stor som enligt den statistiska granskningen.

Tabell 8. Företag som har rätt till skatteåterbäring klassificerade enligt förändringen i energiskattebelastningen

Förändring i energiskattebelastning, mn euro		Antal företag	Förändring energiskattebelastning i förhållande till omsättning, %		Antal företag
Skattebelastningen ökar	över 1	16	Skattebelastningen ökar	över 2	12
	0,5 – 1	18		1 – 2	10
	0,25 – 0,5	17		0,5 – 0,999	18
	0 – 0,25	60		0 – 0,499	71
Skattebelastningen minskar	0 – 0,25	57	Skattebelastningen minskar	0 – 0,499	58
	0,25 – 0,5	8		0,5 – 1	6
	över 0,5	10		över 1	11

Såsom tabell 8 visar kommer en stor del av de företag som omfattas av skatteåterbäring att gynnas av ändringen då skattebelastningen minskar. För dessa företag är elens andel av den beskattade energiförbrukningen stor. Dessutom gynnar sänkningen av skatteklass II för elström och sloandet av skatteåterbäringen till energiintensiva företag i skatteklass II för elström företag som kan jämföras med industriföretag men som inte nått upp till gränsen för skatteåterbäring till energiintensiva företag och företag till vilka återbäringen av energiskatt har varit liten eller i hög grad hänfört sig till el. Även serverhallar med en total effekt på över fem megawatt som inte har rätt till återbäring för energiintensiva företag och som hör till skatteklass II för elström samt företag som har rätt till återbäring av energiskatt inom jordbruket gynnas av förslaget.

Konsekvenser för hushåll

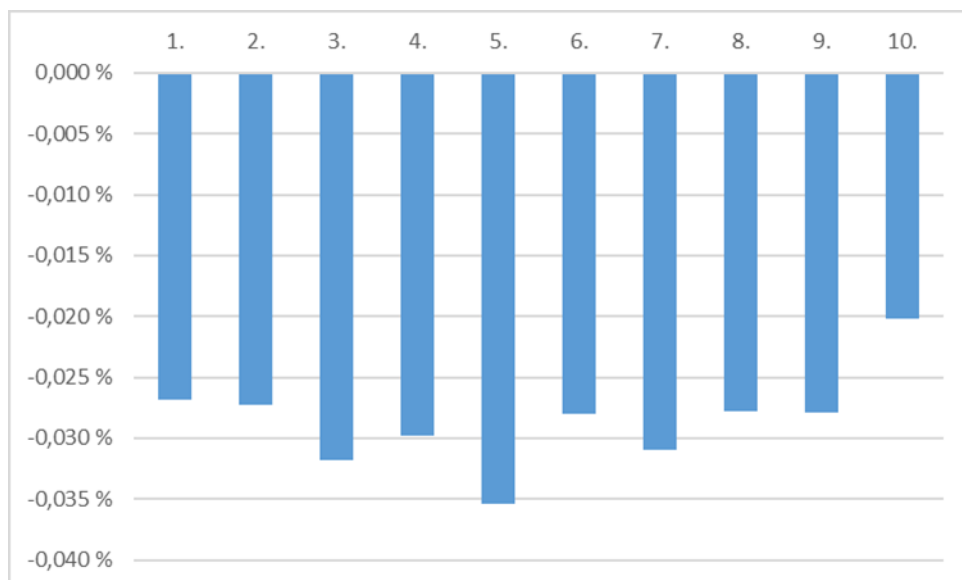
Bränslekostnaderna för ett egnahemshus som uppvärms med olja stiger med cirka 71 euro om året, medan konsumentpriset på lätt brännolja stiger med cirka 3,3 cent per liter. Enligt uppskattningar uppvärms cirka 150 000 egnahemshus med olja, och oljeförbrukningen per hus är i genomsnitt större i urbana områden än på landsbygden. Om skatteändringarna kommer att återspelas i priset på fjärrvärme till fullo, kommer uppvärmningskostnaderna för egnahemshus

som använder fjärrvärme att öka med cirka 38 euro om året enligt den genomsnittliga bränslestrukturen hos produktionen av fjärrvärme, medan uppvärmningskostnaderna för en höghuslägenhet kommer att öka med cirka 16 euro om året enligt den genomsnittliga bränslestrukturen. Den lägre uppgången i kostnaderna för fjärrvärme jämfört med oljeeldning beror i synnerhet på att en signifikant andel av fjärrvärmen produceras med skattefri biomassa. Kostnaderna för fjärrvärme kommer att stiga mer än i genomsnitt i städer, där stenkol, naturgas och/eller torv används i högre grad i produktionen av fjärrvärme. I synnerhet i de största städerna i södra Finland kan de årliga kostnaderna för uppvärmning av egnahemshus med fjärrvärme stiga med cirka 50—80 euro. På längre sikt är de föreslagna ändringarnas inverkan på hushållens årliga uppvärmningskostnader sannolikt mycket mindre då beskattade bränslen ersätts med andra värmeproduktionsmetoder. Eftersom torv fortfarande har en låg beskattningsgrad och kombinerad produktion fortfarande är berättigad till energiskattestöd, är bränslen som används i produktionen av fjärrvärme fortsättningsvis mer lindrigt beskattade än lätt brännolja.

Skatteändringarnas direkta inverkan på inflationen uppskattas vara cirka 0,02 procent, dvs. förändringen i konsumentprisindexet på grund av skattehöjningen väntas bli cirka 0,02 procentenheter större än utan höjningen.

Konsekvenserna av höjningen av skatten på uppvärmningsbränslen för inkomstdecilerna har bedömts utifrån Statistikcentralens konsumtionsundersökning 2016. I förhållande till den disponibla inkomsten är skattehöjningarnas inverkan liten, i genomsnitt cirka 0,03 procent, och den är rätt jämn med undantag för den högsta inkomstdecilens något lägre uppgång i skattebelastningen (figur 2). Bedömningen utifrån konsumtionsundersökningen är dock endast riktgivande, eftersom den innehåller signifikanta osäkerhetsfaktorer. I kalkylen antas att höjningarna av bränsleskatterna återspeglas i boendekostnaderna i form av högre priser på bränslen och fjärrvärme samt indirekt via stigande bostadsvederlag och varmvattenavgifter. Kalkylen beaktar inte eventuella indirekta konsekvenser för hyror eller priser på andra nyttigheter med undantag för varmvattenavgifter. De föreslagna ändringarnas inverkan på marknadshyrorna är sannolikt liten, eftersom de inte är kostnadsbaserade. De föreslagna ändringarna kan dock höja de kostnadsbaserade hyrorna, såsom hyrorna för bostäder med räntestöd. Å andra sidan beaktar kalkylen inte heller uppgången i indexbundna förmåner på grund av skattehöjningen, vilket jämnar ut konsekvenserna av skattehöjningen för förmånsberättigade hushåll med små inkomster.

Figur 2. De föreslagna skatthöjningarnas inverkan på inkomstdecilernas uppvärmningskostnader i förhållande till den disponibla inkomsten

5 Alternativa handlingsvägar och deras konsekvenser

Alternativen för genomförandet av regeringsprogrammets skrivningar om energibesiktningen och deras konsekvenser utreds i energiskattearbetsgruppens slutrapport. Förslagen till höjningen av skatten på uppvärmningsbränslen och sänkningen av skatteklass II för elström samt minskningen av skatteåterbäringen till energiintensiva företag i denna proposition hör till de utredda alternativ som bäst anses uppfylla regeringens riktlinjer i bland annat förhandlingarna om statsbudgeten för 2021.

Propositionen kommer inte med förslag till att slopa energiskattestöden för gruvor, eftersom frågan bedöms senare i anslutning till den övergripande beskattningen av gruvor. I propositionen föreslås inte heller en gradvis sänkning av skattestödet för torv. En uppskattning av konsekvenserna av slopandet av skattestöden ingår dock i energiskattearbetsgruppens slutrapport.

I energiarbetsgruppens slutrapport bedöms också förslaget att stegvis slopa återbäringen av energiskatt till jordbruket, som hör till ansvarsfördelningssektorn, till exempel under en motsvarande period som slopandet av skatteåterbäringen till energiintensiva företag och där återbäringen av elskatt ersätts med en direkt skattesänkning efter att en separat utredning har utförts av ändringens konsekvenser och de ändringsbehov som den orsakar andra åtgärder som gäller jordbruket. I rapporten bedöms också alternativet, där det nuvarande minimibeloppet på 50 euro för återbäring höjs till 330 euro, som är det allmänna minimibeloppet som tillämpas på återbäring av bränsleskatt. Denna proposition innehåller inte dessa ändringsförslag.

6 Specialmotivering

6.1 Lagen om punktskatt på flytande bränslen

4 §. I paragrafen föreskrivs om grunderna för fastställande av skatter och avgifter. Paragrafens 2 mom. ändras så att bilagan till lagen kompletteras med en ny skattetabell 2 som föreskriver om skatten på bränslen som används i kombinerad produktion. De föreslagna ändringarna av paragrafens 1, 3 och 4 mom. är tekniska till sin karaktär.

9 a §. I paragrafen föreskrivs bland annat om sänkning av skatten på bränslen som används i kombinerad produktion i vissa situationer. I paragrafens 1 mom. görs en teknisk ändring. Innehållet i paragrafen ändras inte.

10 b §. I paragrafen föreskrivs om beräkningssättet och skattestödet för flytande uppvärmningsbränslen som används för värmeproduktion i kombinerad produktion. Det föreslås att 0,9-kalkylregeln i paragrafens 1 mom. slopas. Dessutom kompletteras 1 mom. med en hänvisning till den nya skattetabellen 2.

Bilagan. I skattetabellen i bilagan till lagen görs de ändringar som höjningen av skatten på flytande uppvärmningsbränslen förutsätter. Bilagan kompletteras med den nya skattetabellen 2 som föreskriver om sänkt skatt på bränslen som används i kombinerad produktion.

6.2 Lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen

4 §. Paragrafens 3 mom. ändras så att bilagan till lagen kompletteras med en ny skattetabell 3 som föreskriver om skatten på bränslen som används i kombinerad produktion. I skattebeloppet enligt skattetabellen beaktas den sänkta skattesatsen för stenkol och naturgas i kombinerad produktion. Sänkningen motsvarar den nuvarande sänkningen i euro. En lika stor energiskatt tas ut för torv i kombinerad produktion som i separat värmeproduktion. För klarhetens skull kompletteras skattetabell 3 med skattenivån för torv och tallolja i kombinerad produktion.

8 a §. Paragrafen föreskriver om skatteåterbäring till energiintensiva företag. Skattestödet i form av återbäring slopas genom en gradvis sänkning 2021—2024. Om grunderna för fastställandet av återbäringen föreskrivs separat för respektive kalenderår i paragrafens 1 mom. Om företagets räkenskapsperiod är delad mellan olika kalenderår, fastställs återbäringen separat för respektive kalenderår. Från och med 2025 är företagen inte längre berättigade till återbäring. I övrigt ändras innehållet i paragrafen inte.

10 §. I paragrafen föreskrivs om beräkningssättet och skattestödet för bränslen som används för värmeproduktion i kombinerad produktion. Det föreslås att 0,9-kalkylregeln i paragrafens 1 mom. slopas. Dessutom kompletteras 1 mom. med en hänvisning till den nya skattetabellen 3, som föreskriver om skattenivåerna för bränslen som används i kombinerad produktion. I övrigt ändras beräkningsgrunderna i paragrafen inte.

Bilagan. I skattetabell 1 i bilagan till lagen görs de ändringar som höjningen av skatten på stenkol och naturgas förutsätter. I skattetabell 2 görs de ändringar som sänkningen av skatteklass II för elström och höjningen av skatten på tallolja och torv förutsätter. Bilagan kompletteras med en ny skattetabell 3 som föreskriver om sänkt skatt på stenkol och naturgas som används i kombinerad produktion och skatten på torv och tallolja som används i kombinerad produktion.

6.3 Lagen om återbäring av punktskatt på vissa energiprodukter som använts inom jordbruket

4 §. Skatteåterbäringens belopp. I paragrafens 1 mom. föreskrivs om återbäring av skatt på lätt brännolja, tung brännolja och biobrännolja samt återbäring av elskatt inom jordbruket.

Skatt kan dock inte återbäras, om skatten på energiprodukten efter återbäringen är lägre än minimiskatten enligt energiskattedirektivet. Därför fogas en bestämmelse till momentet, enligt vilken energiinnehållsskatt endast återbärs till den del som skatten på energiprodukten överstiger den EU-rättsliga minimiskattensnivån. Bestämmelsen om begränsning av återbäring gäller i praktiken biobrännolja som avses i bränsleskattelagen. Energiinnehållsskatt på biobrännolja kan återbäras till den del som beloppet av uttagen skatt på biobrännolja överstiger 2,1 cent per liter efter återbäringen.

Sänkningen av skatteklass II för elström gäller el som via separata mätare distribueras till växthus. Skattestödet för el inom övrigt jordbruk betalas mot ansökan som skillnaden mellan skatteklass I och II, vilket innebär att elskatten inom jordbruket i praktiken motsvarar skatteklass II för elström. Eftersom jordbruket ska behandlas likvärdigt, bör sänkningen av skatteklass II för elström enligt förslaget utvidgas till att förutom yrkesmässiga växthus också omfatta el som förbrukas inom det övriga jordbruket och i växthus utan elmätare. När det gäller el ändras paragrafens 1 mom. så att återbäringens belopp ökar från 1,55 cent per kilowattimme till 2,19 cent per kilowattimme.

7 Ikraftträdande

Det föreslås att lagarna ska träda i kraft den 1 januari 2021.

Skatteåterbäringen till energiintensiva företag sänks stegvis i början av respektive år under 2021—2024. De tillämpliga bestämmelserna om återbäring för respektive år fogas till lagen genom denna proposition så att aktörerna inom branschen får kännedom om ändringarna på förhand.

8 Verkställighet och uppföljning

Med tanke på efterhandsbedömningen av konsekvenserna av de föreslagna ändringarna av skattenivåerna och i synnerhet skattestöden är det viktigt att Skatteförvaltningen som verkställer beskattningen får tillräckliga resurser för uppföljning av utfallet och kontrollen av beskattningens riktighet.

Konsekvenserna av de föreslagna ändringarna bedöms också i samband med beredningen av mekanismen för lägsta pris för torv och den separata långsiktigare bedömningen av ändringsbehov i energibeskattningen.

9 Förhållande till andra propositioner

9.1 Samband med andra propositioner

I propositionen föreslås att skattetabellen i bilagan till lagen om punktskatt på flytande bränslen ändras när det gäller skatter på uppvärmningsbränslen och bränslen för arbetsmaskiner, såsom lätt och tung brännolja, flytgas och biobrännolja. Propositionen anknäver till regeringens proposition om ändring av lagen om punktskatt på flytande bränslen (RP 144/2020 rd) som behandlas samtidigt i riksdagen och i vilken det föreslås att samma skattetabell ändras så att skattestöden

RP 167/2020 rd

för paraffinbaserad dieselolja och etanoldiesel som används som trafikbränslen slopas stegvis. Enligt den sist nämnda propositionen kommer bilagan till lagen att föreskriva om skattetablellerna A, B och C, som blir tillämpliga i början av 2021, 2022 och 2023. Enligt propositionen bör skattetablellerna i riksdagsbehandlingen av propositionerna behandlas samtidigt med bilagan till bränsleskattelagen i denna proposition.

9.2 Förhållande till budgetpropositionen

Propositionen hänför sig till statens budgetproposition för 2021 och avses bli behandlad i samband med den.

Kläm

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om punktskatt på flytande bränslen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om punktskatt på flytande bränslen (1472/1994) 4 § 1—4 mom., 9 a § 1 mom., 10 b § 1 mom. i och bilagan, sådana de lyder, 4 § 1 och 4 mom. samt 9 a § 1 mom. i lag 1399/2010, 4 § 2 mom. i lag 1225/2018, 4 § 3 mom. i lag 395/2013, 10 b § 1 mom. i lag 1169/2002 och bilagan i lag 1554/2019, som följer:

4 §

Punktskatt och försörjningsberedskapsavgift ska betalas enligt de till lagen bifogade skatteta-
bellerna.

Sänkt skatt enligt skattetablell 2 tillämpas på bränslen som används i kombinerad el- och vär-
meproduktion.

Vad som i lagen om biodrivmedel och flytande biobränslen föreskrivs eller vad som med stöd
av den föreskrivs eller bestäms om avfall, restprodukter, cellulosa från icke-livsmedel eller
material som innehåller både cellulosa och lignin ska iaktas när skattetableller tillämpas på pro-
duktgrupper som markeras med förkortningen T.

Skatterna i skattetableller tillämpas på flytande bränslen som används som sådana eller blan-
dade med annat flytande bränsle eller annat motsvarande motor- eller uppvärmningsbränsle.

9 a §

Den sänkning av skatten som avses i 4 § 2 mom. samt den skattefrihet som avses i 9 § 2, 3
och 5 punkten genomförs så att skatten på produkterna återbärs till användaren på ansökan, om
bränslet har använts för skattefritt ändamål eller för ett ändamål som ger rätt till sänkning av
skatt av någon annan än en godkänd upplagshavare.

10 b §

Om elström produceras vid kombinerad produktion av el och värme betalas skatt på de bräns-
len som används för produktion av värme enligt skattetablell 2 på basis av den till förbrukning
överlåtna värmen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

SKATTETABELL 1					
Produkt	Produkt- grupp	Energiinne- hållsskatt	Koldiox- idskatt	Försörjnings- beredskaps- avgift	Sam- manlagt
Motorbensin cent/l	10	53,79	21,49	0,68	75,96
Småmotorbensin cent/l	11	33,79	21,49	0,68	55,96
Bioetanol cent/l	20	35,30	14,10	0,68	50,08
Bioetanol R cent/l	21	35,30	7,05	0,68	43,03
Bioetanol T cent/l	22	35,30	0,00	0,68	35,98
MTBE cent/l	23	43,71	17,46	0,68	61,85
MTBE R cent/l	24	43,71	15,54	0,68	59,93
MTBE T cent/l	25	43,71	13,62	0,68	58,01
TAME cent/l	26	47,07	18,80	0,68	66,55
TAME R cent/l	27	47,07	17,11	0,68	64,86
TAME T cent/l	28	47,07	15,42	0,68	63,17
ETBE cent/l	29	45,39	18,13	0,68	64,20
ETBE R cent/l	30	45,39	14,78	0,68	60,85
ETBE T cent/l	31	45,39	11,42	0,68	57,49
TAAE cent/l	32	48,75	19,47	0,68	68,90
TAAE R cent/l	33	48,75	16,65	0,68	66,08
TAAE T cent/l	34	48,75	13,82	0,68	63,25
Biobensin cent/l	38	53,79	21,49	0,68	75,96
Biobensin R cent/l	39	53,79	10,74	0,68	65,21
Biobensin T cent/l	40	53,79	0,00	0,68	54,47
Etanoldiesel cent/l	47	16,23	14,38	0,35	30,96
Etanoldiesel cent/l R	48	16,23	7,90	0,35	24,48
Etanoldiesel cent/l T	49	16,23	1,42	0,35	18,00
Dieselolja cent/l	50	34,57	24,56	0,35	59,48
Dieselolja para cent/l	51	27,65	23,20	0,35	51,20
Biodieselolja cent/l	52	31,69	22,51	0,35	54,55
Biodieselolja R cent/l	53	31,69	11,26	0,35	43,30
Biodieselolja T cent/l	54	31,69	0,00	0,35	32,04
Biodieselolja P cent/l	55	27,65	23,20	0,35	51,20
Biodieselolja P R cent/l	56	27,65	11,60	0,35	39,60
Biodieselolja P T cent/l	57	27,65	0,00	0,35	28,00
Lätt brännolja cent/l	60	12,98	16,90	0,35	30,23
Lätt brännolja svavelfri cent/l	61	10,33	16,90	0,35	27,58
Biobrännolja cent/l	62	10,33	16,90	0,35	27,58
Biobrännolja R cent/l	63	10,33	8,45	0,35	19,13
Biobrännolja T cent/l	64	10,33	0,00	0,35	10,68

RP 167/2020 rd

Tung brännolja cent/kg	71	11,59	18,67	0,28	30,54
Flygpetroleum cent/l	81	57,49	23,33	0,35	81,17
Flygbensin cent/l	91	52,11	20,81	0,68	73,60
Metanol cent/l	100	26,90	10,74	0,68	38,32
Metanol R cent/l	101	26,90	5,37	0,68	32,95
Metanol T cent/l	102	26,90	0,00	0,68	27,58
Flytgas cent/kg	110	13,29	18,09	0,11	31,49
Bioflytgas cent/kg	111	13,29	18,09	0,11	31,49
Bioflytgas R cent/kg	112	13,29	9,04	0,11	22,44
Bioflytgas T cent/kg	113	13,29	0,00	0,11	13,40

SKATTETABELL 2 KOMBINERAD EL- OCH VÄRMEPRODUKTION					
Produkt	Produkt-grupp	Energiinne-hållsskatt	Koldiox-idskatt	Försörjningsberedskaps-avgift	Sam-manlagt
Lätt brännolja cent/l	60a	5,35	16,90	0,35	22,60
Lätt brännolja svavelfri cent/l	61a	2,70	16,90	0,35	19,95
Biobrännolja cent/l	62a	2,70	16,90	0,35	19,95
Biobrännolja R cent/l	63a	2,70	8,45	0,35	11,50
Biobrännolja T cent/l	64a	2,70	0,00	0,35	3,05
Tung brännolja cent/kg	71a	3,03	18,67	0,28	21,98
Flytgas cent/kg	110a	3,47	18,09	0,11	21,67
Bioflytgas cent/kg	111a	3,47	18,09	0,11	21,67
Bioflytgas R cent/kg	112a	3,47	9,04	0,11	12,62
Bioflytgas T cent/kg	113a	3,47	0,00	0,11	3,58

2.

Lag

om ändring av lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen (1260/1996) 4 § 1 och 3 mom., 8 a § 1 mom., 10 § 1 mom. i och bilagan,
sådana de lyder, 4 § 1 mom. i lag 1400/2010, 4 § 3 mom. och bilagan i lag 1226/2018, 8 a § 1 mom. i lag 1185/2014 och 10 § 1 mom. i lag 1168/2002, och
fogas till 8 a §, sådan den lyder i lagarna 1168/2002, 1185/2014 och 1180/2016, ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2—5 mom. blir 3—6 mom., som följer:

4 §

Punktskatt och försörjningsberedskapsavgift ska betalas enligt de till lagen bifogade skatteta-
bellerna.

Sänkt skatt enligt skattetablell 3 tillämpas på stenkol och naturgas som används i kombinerad
el- och värmeproduktion.

8 a §

När de punktskatter som ett företag under räkenskapsperioden betalat för i denna lag avsedda
produkter, för lätt och tung brännolja, bibrännolja och flytgas som används inom industrin för
annat ändamål än som motorbränsle eller de punktskatter som ingått i anskaffningspriset för
dessa produkter (*beloppet av betalda punktskatter*):

1) utgör mer än 0,5 procent av företagets förädlingsvärde år 2020, har företaget rätt att beträ-
fande den överskjutande delen ansöka om att 85 procent av de punktskatter som betalats ska
återbäras,

2) utgör mer än 1,0 procent av företagets förädlingsvärde år 2021, har företaget rätt att beträ-
fande den överskjutande delen ansöka om att 85 procent av de punktskatter som betalats ska
återbäras,

3) utgör mer än 1,7 procent av företagets förädlingsvärde år 2022, har företaget rätt att beträ-
fande den överskjutande delen ansöka om att 85 procent av de punktskatter som betalats ska
återbäras,

4) utgör mer än 3,7 procent av företagets förädlingsvärde år 2023, har företaget rätt att beträ-
fande den överskjutande delen ansöka om att 85 procent av de punktskatter som betalats ska
återbäras,

5) utgör mer än 3,7 procent av företagets förädlingsvärde år 2024, har företaget rätt att beträ-
fande den överskjutande delen ansöka om att 45 procent av de punktskatter som betalats ska
återbäras. Från och med 2025 har företag inte rätt till skatteåterbäring.

Det förädlingsvärde som används vid beräkningen av skatteåterbäringen ska vara noll eller
högre. Av den i 1 mom. avsedda skatteåterbäringen utbetalas dock endast den andel som över-
stiger 50 000 euro. Vid beräkningen av beloppet av betalda punktskatter kan företaget beakta
punktskatter på i mom. 1 avsedda produkter som ingår i fjärrvärme och processånga som an-
skaffats av företaget, om det kan lägga fram tillförlitlig utredning om dessa. Punktskatter som
ingår i köpvärme bestäms utifrån medeltalet av de punktskatter som ingår i den värmeproduce-
rande anläggningens värmeproduktion under skatteperioden.

RP 167/2020 rd

10 §

Om elström produceras vid kombinerad produktion av el och värme betalas skatt på de bränslen som används för produktion av värme enligt skattetabell 3 i bilagan på basis av den till förbrukning överlåtna värmen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

RP 167/2020 rd

Bilaga

SKATTETABELL 1					
Produkt	Produkt-grupp	Energi-innehållsskatt	Koldioxid-skatt	Försörjningsberedskapsavgift	Sammanlagt
Stenkol, stenkolsbriketter, fasta bränslen av stenkol euro/t	1	71,45	147,81	1,18	220,44
Naturgas, euro/MWh	2	10,33	12,94	0,084	23,354

SKATTETABELL 2				
Produkt	Produkt-grupp	Energiskatt	Försörjningsberedskapsavgift	Sammanlagt
Elström cent/kWh				
– skatteklass I	1	2,24	0,013	2,253
– skatteklass II	2	0,05	0,013	0,063
Tallolja cent/kg	3	30,54	0,00	30,54
Bräntorv euro/MWh	4	5,70	0,00	5,70

SKATTETABELL 3 KOMBINERAD EL- OCH VÄRMEPRODUKTION						
Produkt	Produkt-grupp	Energiskatt	Energi-innehållsskatt	Koldioxid-skatt	Försörjningsberedskapsavgift	Sammanlagt
Stenkol, stenkolsbriketter, fasta bränslen av stenkol euro/t	1a	0,00	18,68	147,81	1,18	167,67
Naturgas, euro/MWh	2a	0,00	2,70	12,94	0,084	15,724
Tallolja cent/kg	3a	30,54	0,00	0,00	0,00	30,54
Bräntorv euro/MWh	4a	5,70	0,00	0,00	0,00	5,70

3.

Lag

om ändring av 4 § i lagen om återbäring av punktskatt på vissa energiprodukter som använts inom jordbruket

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om återbäring av punktskatt på vissa energiprodukter som använts inom jordbruket (603/2006) 4 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1186/2014, som följer:

4 §

Skatteåterbäringens belopp

För lätt brännolja, tung brännolja och biobrännolja som under skatteåret använts i jordbruket och beskattats i Finland, återbärs punktskatt till sökanden i enlighet med vad som i lagen om punktskatt på flytande bränslen (1472/1994) föreskrivs om energiinnehållsskatt på svavelfri lätt brännolja, tung brännolja och biobrännolja. När det gäller biobrännolja med förkortningen T enligt 2 § 27 punkten underpunkt b återbärs 2,1 cent per liter för den överskjutande andelen av energiinnehållsskatten. För el återbärs punktskatt 2,19 cent per kilowattimme. Återbäring betalas enligt det återbäringsbelopp som gäller vid tidpunkten för konsumtionen av brännoljan eller elen.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

Helsingfors den 15 oktober 2020

Statsminister

Sanna Marin

Finansminister Matti Vanhanen

1.

Lag

om ändring av lagen om punktskatt på flytande bränslen

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om punktskatt på flytande bränslen (1472/1994) 4 § 1—4 mom., 9 a § 1 mom., 10 b § 1 mom. i och bilagan, sådana de lyder, 4 § 1 och 4 mom. samt 9 a § 1 mom. i lag 1399/2010, 4 § 2 mom. i lag 1225/2018, 4 § 3 mom. i lag 395/2013, 10 b § 1 mom. i lag 1169/2002 och bilagan i lag 1554/2019, som följer:

Gällande lydelse

4 §

Punktskatt och försörjningsberedskapsavgift ska betalas enligt den till lagen bifogade skattetabellen.

Om lätt brännolja, bibrännolja, flytgas, bioflytgas eller tung brännolja används i kombinerad el- och värmeproduktion sänks energiinnehållsskatten med 100 procent i förhållande till vad som anges i skattetabellen. För bibrännolja eller bioflytgas som hör till en produktgrupp som markeras med förkortningen T sänks energiinnehållsskatten dock med 50 procent.

Vad som i lagen om biodrivmedel och flytande bibränslen föreskrivs eller vad som med stöd av den föreskrivs eller bestäms om avfall, restprodukter, cellulosa från icke-livsmedel eller material som innehåller både cellulosa och lignin ska iakttas när punktskattetabellen tillämpas på produktgrupper som markeras med förkortningen T.

Skatterna i skattetabellen tillämpas på flytande bränslen som används som sådana eller blandade med annat flytande bränsle eller annat motsvarande motor- eller uppvärmningsbränsle.

9 a §

Den sänkning av *koldioxid*skatten som avses i 4 § 2 mom. samt den skattefrihet som avses i 9 § 2, 3 och 5 punkten genomförs så att

Föreslagen lydelse

4 §

Punktskatt och försörjningsberedskapsavgift ska betalas enligt de till lagen bifogade *skattetabellerna*.

Sänkt skatt enligt skattetabell 2 tillämpas på bränslen som används i kombinerad el- och värmeproduktion.

Vad som i lagen om biodrivmedel och flytande bibränslen föreskrivs eller vad som med stöd av den föreskrivs eller bestäms om avfall, restprodukter, cellulosa från icke-livsmedel eller material som innehåller både cellulosa och lignin ska iakttas när *skattetabeller* tillämpas på produktgrupper som markeras med förkortningen T.

Skatterna i *skattetabeller* tillämpas på flytande bränslen som används som sådana eller blandade med annat flytande bränsle eller annat motsvarande motor- eller uppvärmningsbränsle.

9 a §

Den sänkning av skatten som avses i 4 § 2 mom. samt den skattefrihet som avses i 9 § 2, 3 och 5 punkten genomförs så att skatten på

RP 167/2020 rd

Gällande lydelse

skatten på produkterna återbärs till användaren på ansökan, om bränslet har använts för skattefritt ändamål eller för ett ändamål som ger rätt till sänkning av *koldioxidskatt* av någon annan än en godkänd upplagshavare.

10 b §

När elström produceras vid kombinerad produktion av el och värme betalas *accis* på de bränslen som används för produktion av värme enligt *accistabellen* på basis av *den bränslemängd som erhålls genom att multiplicera* den till förbrukning överlåtna värmen *med koefficienten 0,9*.

Föreslagen lydelse

produkterna återbärs till användaren på ansökan, om bränslet har använts för skattefritt ändamål eller för ett ändamål som ger rätt till sänkning av skatt av någon annan än en godkänd upplagshavare.

10 b §

Om elström produceras vid kombinerad produktion av el och värme betalas *skatt* på de bränslen som används för produktion av värme enligt *skattetabell 2* på basis av den till förbrukning överlåtna värmen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

RP 167/2020 rd

Gällande lydelse

SKATTETABELL

Produkt	Pro- dukt- grupp	Energiin- nehålls- skatt	Koldioxid- skatt	Försörjnings- beredskaps- avgift	Sam- manlagt
Motorbensin cent/l	10	53,79	21,49	0,68	75,96
Bensin för små motorer cent/l	11	33,79	21,49	0,68	55,96
Bioetanol cent/l	20	35,30	14,10	0,68	50,08
Bioetanol R cent/l	21	35,30	7,05	0,68	43,03
Bioetanol T cent/l	22	35,30	0,00	0,68	35,98
MTBE cent/l	23	43,71	17,46	0,68	61,85
MTBE R cent/l	24	43,71	15,54	0,68	59,93
MTBE T cent/l	25	43,71	13,62	0,68	58,01
TAME cent/l	26	47,07	18,80	0,68	66,55
TAME R cent/l	27	47,07	17,11	0,68	64,86
TAME T cent/l	28	47,07	15,42	0,68	63,17
ETBE cent/l	29	45,39	18,13	0,68	64,20
ETBE R cent/l	30	45,39	14,78	0,68	60,85
ETBE T cent/l	31	45,39	11,42	0,68	57,49
TAAE cent/l	32	48,75	19,47	0,68	68,90
TAAE R cent/l	33	48,75	16,65	0,68	66,08
TAAE T cent/l	34	48,75	13,82	0,68	63,25
Biobensin cent/l	38	53,79	21,49	0,68	75,96
Biobensin R cent/l	39	53,79	10,74	0,68	65,21
Biobensin T cent/l	40	53,79	0,00	0,68	54,47
Etanoldiesel cent/l	47	16,23	14,38	0,35	30,96
Etanoldiesel R cent/l	48	16,23	7,90	0,35	24,48
Etanoldiesel T cent/l	49	16,23	1,42	0,35	18,00
Dieselolja cent/l	50	34,57	24,56	0,35	59,48
Dieselolja para cent/l	51	27,65	23,20	0,35	51,20
Biodieselolja cent/l	52	31,69	22,51	0,35	54,55
Biodieselolja R cent/l	53	31,69	11,26	0,35	43,30
Biodieselolja T cent/l	54	31,69	0,00	0,35	32,04
Biodieselolja P cent/l	55	27,65	23,20	0,35	51,20
Biodieselolja P R cent/l	56	27,65	11,60	0,35	39,60
Biodieselolja P T cent/l	57	27,65	0,00	0,35	28,00
Lätt brännolja cent/l	60	10,28	16,90	0,35	27,53
Lätt brännolja, svavelfri cent/l	61	7,63	16,90	0,35	24,88
Biobrännolja cent/l	62	7,63	16,90	0,35	24,88
Biobrännolja R cent/l	63	7,63	8,45	0,35	16,43
Biobrännolja T cent/l	64	7,63	0,00	0,35	7,98

RP 167/2020 rd

Tung brännolja cent/kg	71	8,56	18,67	0,28	27,51
Flygpetroleum cent/l	81	57,49	23,33	0,35	81,17
Flygbensin cent/l	91	52,11	20,81	0,68	73,60
Metanol cent/l	100	26,90	10,74	0,68	38,32
Metanol R cent/l	101	26,90	5,37	0,68	32,95
Metanol T cent/l	102	26,90	0,00	0,68	27,58
Flytgas cent/kg	110	9,81	18,09	0,11	28,01
Bioflytgas cent/kg	111	9,81	18,09	0,11	28,01
Bioflytgas R cent/kg	112	9,81	9,04	0,11	18,96
Bioflytgas T cent/kg	113	9,81	0,00	0,11	9,92

Föreslagen lydelse

SKATTETABELL 1					
Produkt	Produkt- grupp	Energiin- nehålls- skatt	Koldiox- idskatt	Försörjnings- beredskaps- avgift	Samman- lagt
Motorbensin cent/l	10	53,79	21,49	0,68	75,96
Småmotorbensin cent/l	11	33,79	21,49	0,68	55,96
Bioetanol cent/l	20	35,30	14,10	0,68	50,08
Bioetanol R cent/l	21	35,30	7,05	0,68	43,03
Bioetanol T cent/l	22	35,30	0,00	0,68	35,98
MTBE cent/l	23	43,71	17,46	0,68	61,85
MTBE R cent/l	24	43,71	15,54	0,68	59,93
MTBE T cent/l	25	43,71	13,62	0,68	58,01
TAME cent/l	26	47,07	18,80	0,68	66,55
TAME R cent/l	27	47,07	17,11	0,68	64,86
TAME T cent/l	28	47,07	15,42	0,68	63,17
ETBE cent/l	29	45,39	18,13	0,68	64,20
ETBE R cent/l	30	45,39	14,78	0,68	60,85
ETBE T cent/l	31	45,39	11,42	0,68	57,49
TAAE cent/l	32	48,75	19,47	0,68	68,90
TAAE R cent/l	33	48,75	16,65	0,68	66,08
TAAE T cent/l	34	48,75	13,82	0,68	63,25
Biobensin cent/l	38	53,79	21,49	0,68	75,96
Biobensin R cent/l	39	53,79	10,74	0,68	65,21
Biobensin T cent/l	40	53,79	0,00	0,68	54,47
Etanoldiesel cent/l	47	16,23	14,38	0,35	30,96
Etanoldiesel cent/l R	48	16,23	7,90	0,35	24,48
Etanoldiesel cent/l T	49	16,23	1,42	0,35	18,00
Dieselolja cent/l	50	34,57	24,56	0,35	59,48
Dieselolja para cent/l	51	27,65	23,20	0,35	51,20
Biodieselolja cent/l	52	31,69	22,51	0,35	54,55
Biodieselolja R cent/l	53	31,69	11,26	0,35	43,30
Biodieselolja T cent/l	54	31,69	0,00	0,35	32,04
Biodieselolja P cent/l	55	27,65	23,20	0,35	51,20
Biodieselolja P R cent/l	56	27,65	11,60	0,35	39,60
Biodieselolja P T cent/l	57	27,65	0,00	0,35	28,00
Lätt brännolja cent/l	60	12,98	16,90	0,35	30,23
Lätt brännolja svavelfri cent/l	61	10,33	16,90	0,35	27,58

RP 167/2020 rd

Biobrännolja cent/l	62	10,33	16,90	0,35	27,58
Biobrännolja R cent/l	63	10,33	8,45	0,35	19,13
Biobrännolja T cent/l	64	10,33	0,00	0,35	10,68
Tung brännolja cent/kg	71	11,59	18,67	0,28	30,54
Flygpetroleum cent/l	81	57,49	23,33	0,35	81,17
Flygbensin cent/l	91	52,11	20,81	0,68	73,60
Metanol cent/l	100	26,90	10,74	0,68	38,32
Metanol R cent/l	101	26,90	5,37	0,68	32,95
Metanol T cent/l	102	26,90	0,00	0,68	27,58
Flytgas cent/kg	110	13,29	18,09	0,11	31,49
Bioflytgas cent/kg	111	13,29	18,09	0,11	31,49
Bioflytgas R cent/kg	112	13,29	9,04	0,11	22,44
Bioflytgas T cent/kg	113	13,29	0,00	0,11	13,40

SKATTETABELL 2 KOMBINERAD EL- OCH VÄRMEPRODUKTION					
Produkt	Produkt-grupp	Energiinnehållsskatt	Koldioxidskatt	Försörjningsberedskapsavgift	Sammanlagt
Lätt brännolja cent/l	60a	5,35	16,90	0,35	22,60
Lätt brännolja svavelfri cent/l	61a	2,70	16,90	0,35	19,95
Biobrännolja cent/l	62a	2,70	16,90	0,35	19,95
Biobrännolja R cent/l	63a	2,70	8,45	0,35	11,50
Biobrännolja T cent/l	64a	2,70	0,00	0,35	3,05
Tung brännolja cent/kg	71a	3,03	18,67	0,28	21,98
Flytgas cent/kg	110a	3,47	18,09	0,11	21,67
Bioflytgas cent/kg	111a	3,47	18,09	0,11	21,67
Bioflytgas R cent/kg	112a	3,47	9,04	0,11	12,62
Bioflytgas T cent/kg	113a	3,47	0,00	0,11	3,58

2.

Lag

om ändring av lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om punktskatt på elström och vissa bränslen (1260/1996) 4 § 1 och 3 mom., 8 a § 1 mom., 10 § 1 mom. i och bilagan, sådana de lyder, 4 § 1 mom. i lag 1400/2010, 4 § 3 mom. och bilagan i lag 1226/2018, 8 a § 1 mom. i lag 1185/2014 och 10 § 1 mom. i lag 1168/2002, och fogas till 8 a §, sådan den lyder i lagarna 1168/2002, 1185/2014 och 1180/2016, ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2—5 mom. blir 3—6 mom., som följer:

Gällande lydelse

4 §

Punktskatt och försörjningsberedskapsavgift ska betalas enligt skattetabell 1 eller 2 i bilagan.

Om stenkol eller naturgas används i kombinerad el- och värmeproduktion sänks energiinnehållsskatten med 100 procent av det som anges i skattetabellen.

8 a §

När de punktskatter som ett företag under räkenskapsperioden betalat för i denna lag avsedda produkter, för lätt och tung brännolja, bibrännolja och flytgas som används inom industrin för annat ändamål än som motorbränsle eller de punktskatter som ingått i anskaffningspriset för dessa produkter (beloppet av betalda punktskatter) utgör mer än 0,5 procent av företagets förädlingsvärde, har företaget rätt att beträffande den överskjutande delen ansöka om att 85 procent av de punktskatter som betalats ska återbäras (*skatteåterbäring*). Det förädlingsvärde som används vid beräkningen av skatteåterbäringen ska vara noll eller högre. Av den på detta sätt beräknade skatteåterbäringen utbetalas dock endast den andel som överstiger 50 000 euro. Vid beräkningen av beloppet av betalda punktskatter kan företaget beakta punktskatter på i detta moment avsedda produkter som ingår i fjärrvärme och processånga som anskaffats av företaget, om det kan lägga fram tillförlitlig utredning om dessa. Punktskatter som ingår i köpvärme bestäms utifrån medeltalet av de

Föreslagen lydelse

4 §

Punktskatt och försörjningsberedskapsavgift ska betalas enligt *de till lagen bifogade skattetabellerna*.

Sänkt skatt enligt skattetabell 3 tillämpas på stenkol och naturgas som används i kombinerad el- och värmeproduktion.

8 a §

När de punktskatter som ett företag under räkenskapsperioden betalat för i denna lag avsedda produkter, för lätt och tung brännolja, bibrännolja och flytgas som används inom industrin för annat ändamål än som motorbränsle eller de punktskatter som ingått i anskaffningspriset för dessa produkter (*beloppet av betalda punktskatter*):

1) utgör mer än 0,5 procent av företagets förädlingsvärde *år 2020*, har företaget rätt att beträffande den överskjutande delen ansöka om att 85 procent av de punktskatter som betalats ska återbäras,

2) utgör mer än 1,0 procent av företagets förädlingsvärde *år 2021*, har företaget rätt att beträffande den överskjutande delen ansöka om att 85 procent av de punktskatter som betalats ska återbäras,

3) utgör mer än 1,7 procent av företagets förädlingsvärde *år 2022*, har företaget rätt att beträffande den överskjutande delen ansöka om att 85 procent av de punktskatter som betalats ska återbäras,

Gällande lydelse

punktskatter som ingår i den värmeproducerande anläggningens värmeproduktion under skatteperioden.

Föreslagen lydelse

4) utgör mer än 3,7 procent av företagets förädlingsvärde år 2023, har företaget rätt att beträffande den överskjutande delen ansöka om att 85 procent av de punktskatter som betalats ska återbäras,

5) utgör mer än 3,7 procent av företagets förädlingsvärde år 2024, har företaget rätt att beträffande den överskjutande delen ansöka om att 45 procent av de punktskatter som betalats ska återbäras. Från och med 2025 har företag inte rätt till skatteåterbäring.

Det förädlingsvärde som används vid beräkningen av skatteåterbäringen ska vara noll eller högre. Av den i 1 mom. avsedda skatteåterbäringen utbetalas dock endast den andel som överstiger 50 000 euro. Vid beräkningen av beloppet av betalda punktskatter kan företaget beakta punktskatter på i mom. 1 avsedda produkter som ingår i fjärrvärme och processånga som anskaffats av företaget, om det kan lägga fram tillförlitlig utredning om dessa. Punktskatter som ingår i köpvärme bestäms utifrån medeltalet av de punktskatter som ingår i den värmeproducerande anläggningens värmeproduktion under skatteperioden.

10 §

När elström produceras vid kombinerad produktion av el och värme betalas accis på de bränslen som används för produktion av värme enligt accistabellen på basis av *den bränslemängd som erhålls genom att multiplicera den till förbrukning överlåtna värmen med koefficienten 0,9.*

10 §

Om elström produceras vid kombinerad produktion av el och värme betalas *skatt* på de bränslen som används för produktion av värme enligt *skattetabell 3 i bilagan* på basis av den till förbrukning överlåtna värmen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

RP 167/2020 rd

Gällande lydelse

SKATTETABELL 1

Produkt	Produktgrupp	Energiinnehållsskatt	Koldioxidskatt	Försörjningsberedskapsavgift	Sammanlagt
Stenkol, stenkolsbriketter, fasta bränslen av stenkol euro/t	1	52,77	147,81	1,18	201,76
Naturgas, euro/MWh	2	7,63	12,94	0,084	20,654

Föreslagen lydelse

SKATTETABELL 1					
Produkt	Produktgrupp	Energiinnehållsskatt	Koldioxidskatt	Försörjningsberedskapsavgift	Sammanlagt
Stenkol, stenkolsbriketter, fasta bränslen av stenkol euro/t	1	71,45	147,81	1,18	220,44
Naturgas, euro/MWh	2	10,33	12,94	0,084	23,354

RP 167/2020 rd

Gällande lydelse

SKATTETABELL 2

Produkt	Produktgrupp	Energiskatt	Försörjningsberedskaps-avgift	Sammanlagt
Elström cent/kWh				
– skatteklass I	1	2,24	0,013	2,253
– skatteklass II	2	0,69	0,013	0,703
Tallolja cent/kg	3	27,51	0,00	27,51
Bräntorv euro/MWh	4	3,00	0,00	3,00

Föreslagen lydelse

SKATTETABELL 2

Produkt	Produktgrupp	Energiskatt	Försörjningsberedskaps-avgift	Sammanlagt
Elström cent/kWh				
– skatteklass I	1	2,24	0,013	2,253
– skatteklass II	2	0,05	0,013	0,063
Tallolja cent/kg	3	30,54	0,00	30,54
Bräntorv euro/MWh	4	5,70	0,00	5,70

SKATTETABELL 3 KOMBINERAD EL- OCH VÄRMEPRODUKTION

Produkt	Produktgrupp	Energiskatt	Energi-innehållsskatt	Koldioxid-skatt	Försörjningsberedskaps-avgift	Sammanlagt
Stenkol, stenkolsbriketter, fasta bränslen av stenkol euro/t	1a	0,00	18,68	147,81	1,18	167,67
Naturgas, euro/MWh	2a	0,00	2,70	12,94	0,084	15,724
Tallolja cent/kg	3a	30,54	0,00	0,00	0,00	30,54
Bräntorv euro/MWh	4a	5,70	0,00	0,00	0,00	5,70

3.

Lag

om ändring av 4 § i lagen om återbäring av punktskatt på vissa energiprodukter som använts inom jordbruket

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om återbäring av punktskatt på vissa energiprodukter som använts inom jordbruket (603/2006) 4 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1186/2014, som följer:

Gällande lydelse

4 §

Skatteåterbäringens belopp

För lätt brännolja, tung brännolja och bibrännolja som under skatteåret använts i jordbruket och beskattats i Finland, återbärs punktskatt till sökanden i enlighet med vad som i lagen om punktskatt på flytande bränslen (1472/1994) föreskrivs om energiinnehållsskatt på svavelfri lätt brännolja, tung brännolja och biobrännolja. För el återbärs punktskatt 1,55 cent per kilowattimme. Återbäring betalas enligt det återbäringsbelopp som gäller vid tidpunkten för konsumtionen av brännoljan eller elen.

Föreslagen lydelse

4 §

Skatteåterbäringens belopp

För lätt brännolja, tung brännolja och biobrännolja som under skatteåret använts i jordbruket och beskattats i Finland, återbärs punktskatt till sökanden i enlighet med vad som i lagen om punktskatt på flytande bränslen (1472/1994) föreskrivs om energiinnehållsskatt på svavelfri lätt brännolja, tung brännolja och biobrännolja. *När det gäller biobrännolja med förkortningen T enligt 2 § 27 punkten underpunkt b återbärs 2,1 cent per liter för den överskjutande andelen av energiinnehållsskatten.* För el återbärs punktskatt 2,19 cent per kilowattimme. Återbäring betalas enligt det återbäringsbelopp som gäller vid tidpunkten för konsumtionen av brännoljan eller elen.

Denna lag träder i kraft den 20 .
